

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

1. ชื่อชุดโครงการ   วิจัยและพัฒนาการเพิ่มผลผลิตอ้อย

2. ชื่อโครงการ   วิจัยและพัฒนาด้านดิน น้ำ และปุ๋ยอ้อย

กิจกรรม

กิจกรรมย่อย (ถ้ามี)

3. ชื่อการทดลอง   การตอบสนองของอ้อยต่อการจัดการธาตุอาหารในกลุ่มดินต้น: ชุดดินโพนพิสัย

ชื่อการทดลอง

4. คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง

เบญจรัตน์ วุฒิกมลชัย   สังกัต ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี

ผู้ร่วมงาน

พินิจ   กัลยาศิลป์   สังกัต ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี

กอบเกียรติ   ไพศาลเจริญ   สังกัต   สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน

วัลลีย์   อมรพล   สังกัต   ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง

5. บทคัดย่อ

การตอบสนองของอ้อยต่อการจัดการธาตุอาหารในดินต้น ชุดดินโพนพิสัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คำแนะนำด้านการใช้ปุ๋ยกับอ้อยได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทำการทดลองในดินต้น ชุดดินโพนพิสัย อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี วางแผนการทดลองแบบ split-split plot 3 ซ้ำ 16 กรรมวิธี ปี 2556/57 ปัจจัยที่ 1 (Main-plot) คือ เป็นการปรับปรุงดิน ประกอบด้วย 2 วิธีการ ได้แก่ 1) ปรับปรุงดินโดยหว่านกากตะกอนหม้อกรองอ้อย อัตรา 1,000 กิโลกรัมน้ำหนักแห้งต่อไร่ 2) ไม่ปรับปรุงดิน (เกษตรกรรมปฏิบัติ) ปัจจัยที่ 2 (Subplot) คือ พันธุ์อ้อย 2 พันธุ์ ได้แก่ 1) พันธุ์LK92-11 2) พันธุ์ขอนแก่น 3 และปัจจัยที่ 3 (Sub-sub plot) คือ การตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน 4 ระดับ ได้แก่ 1) 0-6-12 2) 3-6-12 3) 6-6-12 และ 4) 9-6-12 กก. N-P₂O₅-K₂O ต่อไร่ ปี 2557/58 ปัจจัยที่ 1 (Main-plot) คือ เป็นการปรับปรุงดิน ประกอบด้วย 2 วิธีการ ได้แก่ 1) ปรับปรุงดินโดยหว่านกากตะกอนหม้อกรองอ้อย อัตรา 1,000 กิโลกรัมน้ำหนักแห้งต่อไร่ 2) ไม่ปรับปรุงดิน (เกษตรกรรมปฏิบัติ) ปัจจัยที่ 2 (Subplot) คือ พันธุ์อ้อย 2 พันธุ์ ได้แก่ 1) พันธุ์ LK92-11 2) พันธุ์ขอนแก่น 3 และปัจจัยที่ 3 (Sub-sub plot) คือ การตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน 4 ระดับ ได้แก่ 1) 0-6-18 2) 9-6-18 3) 18-6-18 และ 4) 27-6-18 กก. N-P₂O₅-K₂O ต่อไร่

ผลการทดลองในชุดดินโพนพิสัย ปี 2556/57 พบว่า พันธุ์ การปรับปรุงดิน และการตอบสนองต่อปุ๋ย N ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ในการให้ความสูง จำนวนลำต่อไร่ ผลผลิต และบริกซ์ของอ้อยปลูก เมื่อเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ พบว่า ไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน อัตราปุ๋ยที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน คือ 6-6-12 และเมื่อมีการใส่สารปรับปรุงดิน อัตราปุ๋ยที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน คือ 0-6-12

ปี 2557/58 พบว่า พันธุ์ การปรับปรุงดิน และการตอบสนองต่อปุ๋ย N ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ในการให้ความสูง จำนวนลำต่อไร่ ผลผลิต และบริษัของอ้อยปลูก

คำสำคัญ : อ้อย การจัดการธาตุอาหาร ดินต้น ชุดดินโพนพิสัย ประสิทธิภาพของปุ๋ยไนโตรเจน

6. คำนำ

อ้อยเป็นพืชไร่เศรษฐกิจที่มีความสำคัญ นอกจากจะเป็นพืชอาหารและอุตสาหกรรมอื่นๆแล้ว ยังมีศักยภาพเป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอลสูงเพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน โดยสามารถนำมาใช้ในการผลิตเอทานอลได้ทั้งรูปน้ำอ้อยสด กากน้ำตาล และมวลชีวภาพ (ลิกโนเซลลูโลส) ในปี 2557/2558 มีพื้นที่เก็บเกี่ยว 9.59 ล้านไร่ กระจายอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่เก็บเกี่ยว 4.24 ล้านไร่หรือ 44.23 % ภาคเหนือ 2.26 ล้านไร่หรือ 23.52 % ภาคกลาง 2.62 ล้านไร่หรือ 27.36 % ส่วนภาคตะวันออก 0.47 ล้านไร่หรือ 4.89 % ผลผลิตอ้อยเฉลี่ย 11.08 ตันต่อไร่ (สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย, 2558) จากแนวนโยบายการพัฒนาอ้อยที่ให้รักษาพื้นที่ปลูก 7.0 ล้านไร่ และเพิ่มผลผลิตต่อไร่จาก 9.7 ตัน ในปี 2550 เป็น 15.0 ตัน ในปี 2555 ดังนั้นงานวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยให้มีศักยภาพสูงขึ้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่างานวิจัยด้านนี้ได้ดำเนินมาบ้างแล้ว แต่ผลงานวิจัยเหล่านี้ไม่สามารถที่จะนำไปใช้ได้กับทุกแหล่งปลูกทั่วประเทศโดยเฉพาะในเขตที่มีความหลากหลายทั้งสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ) และชนิดของดิน (เนื้อดิน ความเป็นกรด-ด่างของดิน และปริมาณธาตุอาหารในดิน) นอกจากนั้นคำแนะนำการใช้ปุ๋ยยังสร้างความสับสนให้กับผู้ใช้ ซึ่งเป็นคำแนะนำแบบกว้างๆไม่เฉพาะเจาะจงสำหรับพื้นที่ ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหการผลิตอ้อยในแต่ละพื้นที่ จึงควรดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับการวิจัยทางด้านพันธุ์ การตอบสนองของพันธุ์และปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม จึงได้ดำเนินการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลการตอบสนองต่อการใช้ปุ๋ยของอ้อยพันธุ์ดีสำหรับนำไปใช้ในการให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยกับอ้อยที่ปลูกในดินต้น ชุดดินโพนพิสัยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

7. วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

- พันธุ์อ้อย ได้แก่ พันธุ์ขอนแก่น 3 และพันธุ์ LK 92-11
- ปุ๋ยเคมี ได้แก่ สูตร 46-0-0, 18-46-0 และ 0-0-60
- กากตะกอนหม้อกรองอ้อย
- สารเคมีป้องกันและกำจัดวัชพืช ได้แก่ พาราควอท
- ส่วนเก็บตัวอย่างดิน และอุปกรณ์เก็บตัวอย่างดินแบบ Undisturbed core sample
- ถัง ขวดพลาสติก เครื่องชั่ง เทปวัดระยะขนาด 50 เมตรและอื่นๆ

วิธีการ

ดำเนินการทดลองในดินต้น ชุดดินโพนพิสัย จังหวัดปราจีนบุรี วางแผนการทดลองแบบ split-split plot 3 ซ้ำ 16 กรรมวิธี ปี 2556/57 ปัจจัยที่ 1 (Main-plot) คือ เป็นการปรับปรุงดิน ประกอบด้วย 2 วิธีการ ได้แก่ 1) ปรับปรุงดินโดยหว่านกากตะกอนหม้อกรองอ้อย อัตรา 1,000 กิโลกรัม/น้ำหนักแห้งต่อไร่ 2) ไม่ปรับปรุงดิน (เกษตรกรนิยมปฏิบัติ) ปัจจัยที่ 2 (Subplot) คือ พันธุ์อ้อย 2 พันธุ์ ได้แก่ 1) พันธุ์ LK92-11 2) พันธุ์ขอนแก่น 3

และปัจจัยที่ 3 (Sub-sub plot) คือ การตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน 4 ระดับ1) ไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจน (0-6-12) 2) ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนตามค่าวิเคราะห์ดิน (3-6-12) 3) ปรับลดอัตราปุ๋ยไนโตรเจนเป็น 0.5 เท่าของคำแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน (6-6-12) และ 4) เพิ่มอัตราปุ๋ยไนโตรเจนเป็น 1.5 เท่าของคำแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน (9-6-12) ใช้ระยะปลูก 1.30 X 0.50 เมตร ขนาดแปลงย่อย 7.8 x 8.0 เมตร เว้นระยะแต่ละแปลงย่อยห่างกัน 1 เมตร โดยโรยปุ๋ยข้างแถว ½ N-P-K พร้อมปลูก และที่เหลือใส่เป็นแถวห่างจากแถวอ้อยประมาณ 10-15 เซนติเมตร เมื่ออ้อยอายุ 3 เดือน เก็บตัวอย่างอ้อยที่อายุ 6 เดือน เก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออ้อยอายุ 11- 12 เดือน ตามกรรมวิธีทดลอง

ปี 2557/58 ปัจจัยที่ 1 (Main-plot) คือ เป็นการปรับปรุงดิน ประกอบด้วย 2 วิธีการ ได้แก่ 1) ปรับปรุงดินโดยหว่านกากตะกอนหม้อกรองอ้อย อัตรา 1,000 กิโลกรัม/น้ำหนักร่องต่อไร่ 2) ไม่ปรับปรุงดิน (เกษตรกรรมปฏิบัติ) ปัจจัยที่ 2 (Subplot) คือ พันธุ์อ้อย 2 พันธุ์ ได้แก่ 1) พันธุ์ LK92-11 2) พันธุ์ขอนแก่น 3 และปัจจัยที่ 3 (Sub-sub plot) คือ การตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน 4 ระดับ1) ไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจน (0-6-18) 2) ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนตามค่าวิเคราะห์ดิน (3-6-18) 3) ปรับลดอัตราปุ๋ยไนโตรเจนเป็น 0.5 เท่าของคำแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน (6-6-18) และ 4) เพิ่มอัตราปุ๋ยไนโตรเจนเป็น 1.5 เท่าของคำแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน (9-6-18) ใช้ระยะปลูก 1.30 X 0.50 เมตร ขนาดแปลงย่อย 7.8 x 8.0 เมตร เว้นระยะแต่ละแปลงย่อยห่างกัน 1 เมตร โดยโรยปุ๋ยข้างแถว ½ N-P-K พร้อมปลูก และที่เหลือใส่เป็นแถวห่างจากแถวอ้อยประมาณ 10-15 เซนติเมตรเมื่ออ้อยอายุ 3 เดือน เก็บตัวอย่างอ้อยที่อายุ 6 เดือน เก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออ้อยอายุ 11- 12 เดือน ตามกรรมวิธีทดลอง

ระยะเวลา

ระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี : เริ่มต้นปี 2556 และสิ้นสุดปี 2558

สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการทดลอง ณ ไร่เกษตรกรอำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และแปลงทดลองศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

8.1 สภาพแวดล้อมตลอดฤดูปลูกในชุดดินโพนพิสัย ฤดูปลูกปี 2556/2557 - 2557/2558

8.1.1 ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝน ฤดูปลูกปี 2556 มีการกระจายตัวของฝนตลอดฤดูปลูกค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยมีปริมาณน้ำฝนรวมตลอดฤดูปลูก เท่ากับ 1,810.1 มิลลิเมตร และฤดูปลูกปี 2557 มีปริมาณน้ำฝนรวมตลอดฤดูปลูก เท่ากับ 1,310 มิลลิเมตร

8.1.2 ดิน

ดินในพื้นที่ทดลองเป็นชุดดินโพนพิสัย ปี 2556 เป็นกรดเล็กน้อยทั้งดินบนและดินล่างมี pH เท่ากับ 6.3 และ 6.4 จากการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน พบว่า ดินมีความอุดมสมบูรณ์ โดยดินบนและดินล่างมีอินทรีย์วัตถุ 2.1 และ 1.9 % ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืช 20 และ 18 มก.ต่อกก. โพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้เท่ากัน คือ 44

และ 49 มก.ต่อกก. (ตารางที่ 1) ซึ่งอ้อยมีระดับวิกฤตของ pH น้อยกว่า 4.0 ปริมาณอินทรีย์วัตถุน้อยกว่า 1 % ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืช 13 และ 8 มก.ต่อกก.และปริมาณโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้น้อยกว่า 80 มก.ต่อ กก. (สถาบันวิจัยพืชไร่, 2544) จึงจำเป็นต้องปรับปรุงโดยการเพิ่มธาตุอาหารเพื่อให้ได้ผลผลิตตามศักยภาพของอ้อย ดินในพื้นที่ทดลองเป็นชุดดินโพนพิสัย ปี 2557 เป็นกรดจัดทั้งดินบนและดินล่างมี pH เท่ากับ 4.3 และ 4.4 จากการ วิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน พบว่า ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก โดยดินบนและดินล่างมีอินทรีย์วัตถุ 0.78 และ 0.59 % ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืช 13 และ 8 มก.ต่อกก. โพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้เท่ากัน คือ 12 และ 10 มก.ต่อกก. (ตารางที่ 2) ซึ่งอ้อยมีระดับวิกฤตของ pH น้อยกว่า 4.0 ปริมาณอินทรีย์วัตถุน้อยกว่า 1 % และ ปริมาณโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้น้อยกว่า 80 มก.ต่อกก. (สถาบันวิจัยพืชไร่, 2544) จึงจำเป็นต้องปรับปรุงโดย การเพิ่มธาตุอาหารเพื่อให้ได้ผลผลิตตามศักยภาพของอ้อย

8.2 ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิตของอ้อยในชุดดินโพนพิสัย ฤดูปลูกปี 2556/2557-2557/2558

อ้อยปลูก ฤดูปลูกปี 2556/2557

ชุดดินโพนพิสัย เป็นดินที่มีกรดเล็กน้อยและมีความอุดมสมบูรณ์ หากใช้พื้นที่ดังกล่าวปลูกอ้อยโดยไม่มีการ ปรับปรุงดิน จะทำให้ได้ผลผลิต 15.13 ตันต่อไร่ หากปรับปรุงดินด้วยกากตะกอนหม้อกรองอ้อยทำให้ผลผลิตอ้อย เพิ่มขึ้นเป็น 15.91 ตันต่อไร่ ซึ่งไม่แตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างอ้อยพันธุ์ ขอนแก่น 3 และพันธุ์ LK92-11 ที่ปลูกในชุดดินโพนพิสัย พบว่า ให้ผลผลิตไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยอ้อยพันธุ์ขอนแก่น 3 ให้ผลผลิต เฉลี่ย 15.49 ตันต่อไร่ ต่ำกว่าพันธุ์ LK92-11 ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ย 15.55 ตันต่อไร่ ในขณะที่อัตราปุ๋ยไนโตรเจนไม่มี ผลต่อการเพิ่มผลผลิตอ้อย โดยพบว่า อ้อยให้ผลผลิตสูงสุดที่ระดับปุ๋ยไนโตรเจน 6 กก.N ต่อไร่ ซึ่งไม่แตกต่างกับการ การใส่ปุ๋ยไนโตรเจน และการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนที่ระดับ 3 และ 9 กก.Nต่อไร่ และพบว่า การปลูกอ้อยพันธุ์ ขอนแก่น 3 ให้ค่าความหวานต่ำกว่าอ้อยพันธุ์ LK92-11

อ้อยปลูก ฤดูปลูกปี 2557/2558

การปลูกอ้อยโดยไม่มีการปรับปรุงดิน จะทำให้ได้ผลผลิต 6.17 ตันต่อไร่ หากปรับปรุงดินด้วยกากตะกอน หม้อกรองอ้อยทำให้ได้ผลผลิตอ้อย 4.53 ตันต่อไร่ ซึ่งไม่แตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างอ้อยพันธุ์ ขอนแก่น 3 และพันธุ์ LK92-11 ที่ปลูกในชุดดินโพนพิสัย พบว่า ให้ผลผลิตไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยอ้อยพันธุ์ ขอนแก่น 3 ให้ผลผลิตเฉลี่ย 5.89 ตันต่อไร่ ต่ำกว่าพันธุ์ LK92-11 ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ย 5.93 ตันต่อไร่ ในขณะที่อัตรา ปุ๋ยไนโตรเจนไม่มีผลต่อการเพิ่มผลผลิตอ้อย โดยพบว่า อ้อยให้ผลผลิตสูงสุดที่ระดับปุ๋ยไนโตรเจน 3 กก.N ต่อไร่ ซึ่ง ไม่แตกต่างกับการการใส่ปุ๋ยไนโตรเจน และการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนที่ระดับ 6 และ 9 กก.N ต่อไร่ และพบว่า การ ปลูกอ้อยพันธุ์ขอนแก่น 3 ให้ค่าความหวานสูงกว่าอ้อยพันธุ์ LK92-11 (ตารางที่ 3)

8.3 ผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ในชุดดินโพนพิสัย

การผลิตอ้อยในดินต้นชุดดินโพนพิสัย จังหวัดปราจีนบุรี ที่ไม่มีการปรับปรุงดินทำให้ได้ผลผลิตต่ำกว่า การผลิตอ้อยที่มีการปรับปรุงดินด้วยกากตะกอนหม้อกรองอ้อย โดยพบว่า หากไม่ปรับปรุงดินอ้อยพันธุ์ LK92-11 และพันธุ์ขอนแก่น 3 ให้ผลตอบแทนส่วนเพิ่ม (Marginal rate of return; MRR) สูงสุดที่ระดับปุ๋ยไนโตรเจน 6 กก.

Nต่อไร่ ดังนั้นหากต้องการผลิตอ้อยในดินดังกล่าวโดยไม่มีการปรับปรุงดิน สำหรับอ้อยพันธุ์ LK92-11 และพันธุ์ขอนแก่น 3 ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจน 6 กก./Nต่อไร่ (ตารางที่ 5)

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การปลูกอ้อยในดินต้นชุดดินโพนพิสัยซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พบว่าพันธุ์ การปรับปรุงดินด้วยกากตะกอนหม้อกรองอ้อย 1 ตันต่อไร่ และการตอบสนองต่อปุ๋ย N ไม่แตกต่างกัน ในการให้ความสูง จำนวนลำต่อไร่ ผลผลิต และบริษัของอ้อยปลูก เมื่อไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน อัตราปุ๋ยที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน คือ 6-6-12 และเมื่อมีการใส่สารปรับปรุงดิน อัตราปุ๋ยที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน คือ 0-6-12

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ได้ข้อมูลการตอบสนองต่อการใช้ปุ๋ยของอ้อยพันธุ์ดีสำหรับนำไปใช้ในการให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยกับอ้อยที่ปลูกในดินต้น ชุดดินโพนพิสัย
2. ใช้เป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจนำกากตะกอนหม้อกรองอ้อยใช้เป็นแหล่งของธาตุอาหารในการผลิตอ้อยได้อย่างเหมาะสม

11. เอกสารอ้างอิง

- Bray, R.H. and L.T. Kurtz. 1945. Determination of total organic and available forms of phosphorus in soils. *Soil Sci.* 59: 39-45.
- Page, A.L., R.H. Miller and D.R. Keey. 1982. *Methods of soil analysis part 2 : chemical and microbiological properties second edition Agronomy No. 9 ASA, SSSA. Madison, Wisconsin, USA. 1159 p.*
- Peech, M. 1965. Soil pH by glass electrode pH meter, pp. 914-925. In C.A. Black, D.D. Evans, R.L. White, L.E. Ensminger, F.E. Clark and R.C. Dinsuer (eds). *Method of Soil Analysis Part 2 : Physical and microbiological Properties, Including Statistics of Measurement and Sampling American Society of Agronomy Inc., Publisher Madison, USA.*
- Schollenberger, C.L. and R.H. Simon. 1945. Determination of exchange capacity and exchangeable bases in soil-ammonium acetate method. *Soil Sci.* 59:13-24.
- Skoog, A.D. and D.M. West. 1982. *Fundamentals of analytical chemistry.* New York, Holt, Rinehart and Winston, Inc. 859 p.
- Walkley, A. and C.A. Black. 1934. An examination of Degtjareff method for determining soil organic matter and a proposed modification of the chromic acid titration method. *Soil Sci.* 37: 29-37.

ตารางที่ 1 สมบัติทางเคมีของดินก่อนปลูก การตอบสนองของอ้อยต่อการจัดการธาตุอาหารในกลุ่มดินต้น:
ชุดดินโพนพิสัย อ้อยปลูก ปี 2556 ณ ไร่เกษตรกร จังหวัดปราจีนบุรี

ระดับความลึก	pH (1:1)	OM (%)	Avail. P	Exch. K
			(mg/kg)	
0-20 cm.	6.3	2.1	20	44
20-50 cm.	6.4	1.9	18	49

ที่มา : ห้องปฏิบัติการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 2 สมบัติทางเคมีของดินก่อนปลูก การตอบสนองของอ้อยต่อการจัดการธาตุอาหารในกลุ่มดินต้น:
ชุดดินโพนพิสัย อ้อยปลูกปี 2557 ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

ระดับความลึก	pH (1:1)	OM (%)	Avail. P	Exch. K
			(mg/kg)	
0-20 cm.	4.3	0.78	13	12
20-50 cm.	4.4	0.59	8	10

ที่มา : ห้องปฏิบัติการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 3 ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิตของอ้อยปลูกที่ปลูกในชุดดินโพนพิสัย ณ ไร่เกษตรกร
จังหวัดปราจีนบุรี ปี 2556/57

กรรมวิธี	ความสูง(ซม.)	ลำ/ไร่	ผลผลิต(ตัน/ไร่)	บrix
ไม่ใส่กากตะกอน	256	11170	15.13	15.90
ใส่กากตะกอน	259	11468	15.91	15.48
F test	ns	ns	ns	ns
CV (%)	10.59	10.25	5.93	8.54
ขอนแก่น3	252	11,891	15.49	15.61
LK92-11	263	10,747	15.55	15.76
F test	ns	ns	ns	ns
CV (%)	15.00	41.01	20.34	14.10
0-6-12	255	10,968	15.44	15.90
3-6-12	255	11,173	15.05	15.59
6-6-12	258	11,840	16.15	15.78
9-6-12	261	11,295	15.44	15.48
F test	ns	ns	ns	ns
CV (%)	6.60	13.5	14.9	7.0

NS = ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 4 ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิตของอ้อยปลูกที่ปลูกในชุดดินโพนพิสัย

ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ปี 2557/58

กรรมวิธี	ความสูง(ซม.)	ลำ/ไร่	ผลผลิต(ตัน/ไร่)	บrix
ไม่ใส่กากตะกอน	231	5633	6.17	24.04
ใส่กากตะกอน	223	4980	4.53	24.47
F test	ns	ns	ns	ns
CV%	14.00	45.12	101.12	7.23
ขอนแก่น3	222	5288	5.89	24.49
LK92-11	232	5325	5.93	23.60
F test	ns	ns	ns	ns
CV%	24.09	22.41	42.88	3.74
0-6-18	228	4513	4.03	24.61
9-6-18	230	5134	7.60	24.33
18-6-18	218	5573	5.43	24.18
27-6-18	232	6006	6.59	23.89
F test	ns	ns	ns	ns
CV%	10.70	26.70	42.60	4.30

NS = ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 5 วิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนเพิ่มของการผลิตอ้อยปลูกภายใต้การจัดการธาตุอาหาร
ที่ปลูกในดินต้น ชุดดินโพนพิสัย จังหวัดปราจีนบุรี อ้อยปลูก ปี 2556/2557

กรรมวิธี	ผลผลิต (ตัน/ไร่)	ต้นทุน (บาท/ไร่)	รายได้ (บาท/ไร่)	Benefit (บาท/ไร่)	MRR (%)
ไม่ปรับปรุงดิน, พันธุ์ขอนแก่น 3					
0-6-12	14.8	5910	18463	12552	-
3-6-12	15.2	6112	19000	12888	166
6-6-12	16.2	6479	20250	13771	241
9-6-12	15.9	6469	19875	13406	-
ไม่ปรับปรุงดิน, พันธุ์ LK92-11					
0-6-12	13.7	5609	17163	11554	-
3-6-12	14.0	5764	17500	11736	117
6-6-12	16.2	6470	20213	13742	284
9-6-12	15.1	6228	18838	12609	-
กากตะกอนหม้อกรอง, พันธุ์ขอนแก่น 3					
0-6-12	16.0	8408	19963	11554	-
3-6-12	15.4	8329	19288	10959	-
6-6-12	15.1	8310	18875	10565	-
9-6-12	15.4	8465	19213	10747	-
กากตะกอนหม้อกรอง, พันธุ์ LK92-11					
0-6-12	17.3	8794	21625	12831	-
3-6-12	15.6	8369	19463	11093	-
6-6-12	17.1	8899	21413	12514	-
9-6-12	15.4	8483	19288	10805	-
ต้นทุนการผลิต ยังไม่รวมค่าไถเตรียมแปลง ค่าทอนพันธุ์ ค่าปลูก และค่ากำจัดวัชพืช = 3,900 บาท/ไร่ D is dominated treatment					